

16 верасня 2022 г. – 70 гадоў з дня нараджэння ІВАНА АЛЯКСЕЕВІЧА ЧАРОТЫ (1952), літаратуразнаўца, крытыка, перакладчыка

Іван Аляксеевіч Чарота нарадзіўся 16 верасня 1952 года ў простаў сялянскай сям’і. Бацька, Аляксей Панцялеевіч, і маці, Ганна Паўлаўна, былі калгаснікамі. Малая радзіма Івана Чароты - вёска Лышчыкі Кобрынскага раёна Брэсцкай вобласці, якая размяшчаецца на мяжы Беларусі, Украіны і Польшчы. І гэтым, напэўна, першапачаткова быў вызначаны лёс вядучага славіста краіны. Яшчэ да школы Іван вучыўся самастойна чытаць адначасова і па беларускай раённай газеце «Камуністычная праца» (цяперашні «Кобрынскі веснік»), і па сталічнай рускай «Праўдзе», і па польскаму буквару, што застаўся ў бацькоў ад польскай школы. Акрамя таго, у дзедка Паўла былі Евангелле і ўкраінскі «Кабзар» Тараса Шаўчэнкі на стараславянскай і ўкраінскай мовах, якія той даваў чытаць свайму любімаму ўнуку. Будучы вучоны з маленства асвойваў беларускую, рускую, украінскую і польскую мовы. Так на скрыжаваннях моў і ўзрос яго талент.

Першай установай адукацыі, якая адкрыла хлопцу дарогу ў свет ведаў, была Лышчыкаўская пачатковая школа. Потым вучоба ў васьмігадовай школе ў в. Рынкі Тэвельскага сельсавета, куды Іван дабіраўся веласіпедам ці пешшу. Сярэдняю адукацыю атрымаў у школе № 2 г. Кобрына. Адначасова тры гады вучыўся ў Кобрынскай вячэрняй музычнай школе.

Закладзеная ў сям’і любоў да кнігі і асабістыя здольнасці прыводзяць Івана Чароту ў 1969 годзе на аддзяленне рускай мовы і літаратуры філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна (далей – БДУ). Менавіта ў часы вучобы ў БДУ ў юнака асабліва раскрылася схільнасць да моў. Тады ён і захапіўся прыгажосцю, сілай і веліччу славянскага свету. На занятках паказваў бліскучыя вынікі і быў нават рэкамендаваны ў гіды-перакладчыкі ў Бюро міжнароднага маладзёжнага турызму «Спадарожнік», што дало магчымасць атрымання моўнай практыкі.

Пасля заканчэння ўніверсітэта (1974) Іван Чарота тры гады працаваў настаўнікам у Паляцкішскай сярэдняй школе Воранаўскага раёна Гродзенскай вобласці, выкладаў рускую мову і літаратуру.

У 1977 годзе Іван Аляксеевіч Чарота прыняты на працу ў БДУ: адпаведна, пасады выкладчыка - старшага выкладчыка, дацэнта. Першую навуковую ступень Іван Чарота здабыў у Ленінградзе, абараніўшы ў 1986 годзе дысертацыю «Творчество М. А. Шолохова и литературный процесс Югославии (1956-1986)». Сур'ёзнае навуковае даследаванне, абароненае ў культурнай сталіцы Расіі, сведчыла пра тое, што ў навуку прыйшоў сапраўдны вучоны з уласным бачаннем сутнасці і спецыфікі літаратуры ў эпоху глабалізацыі. З 1991 года па 1994 год Іван Аляксеевіч вучыўся ў дактарантуры. Праца «Беларуская літаратура ХХ стагоддзя і працэсы нацыянальнага самавызначэння» стала доктарскай дысертацыяй, якую ён з поспехам абараніў у БДУ ў 1998 годзе.

Пасля дактарантуры Іван Аляксеевіч узначаліў толькі што створаную ў БДУ кафедру славістыкі (славянскіх літаратур). Менавіта І. А. Чарота стаў ініцыятарам і арганізатарам падрыхтоўкі студэнтаў па спецыяльнасці «Сербская мова і літаратура», для паспяховай падрыхтоўкі якіх склаў адукацыйныя стандарты па гэтай спецыяльнасці, «Праграму асноўных і спецыяльных курсаў па гісторыі славянскіх літаратур» (2000), шэраг дапаможнікаў. Значным вынікам навуковай дзейнасці, асабістым укладам Івана Аляксеевіча ў методыку перакладу стала выданне ім вучэбнага дапаможніка «Тэорыя і практыка мастацкага перакладу». З 2018 года Іван Аляксеевіч Чарота - прафесар кафедры тэорыі літаратуры (з 2019 года - кафедра тэарэтычнага і славянскага літаратуразнаўства).

Кола навуковых інтарэсаў І. А. Чароты перш за ўсё ўключае пытанні літаратуры і культуры славянскіх народаў. Ён самы кампетэнтны славіст у Беларусі ў сферы літаратуразнаўства. Даследуе гісторыю літаратур і культур славянскіх народаў, піша пра лёсы людзей і цэлых пакаленняў, дае грунтоўныя рэцэнзіі на кнігі маладых літаратараў, актыўна ўдзельнічае ў дыскусіях па сучасным літаратурным працэсе. На працягу звыш чвэрці стагоддзя Іван Аляксеевіч з'яўляецца галоўным навуковым кансультантам выдавецтва «Беларуская Энцыклапедыя імя П. Броўкі» па ўсіх

пытаннях, звязаных з паўднёваславянскімі народамі і іх культурамі. Член Саюза пісьменнікаў Беларусі, а таксама Расіі і Сербіі; І. А. Чарота актыўна выступае ў друку як літаратуразнавец, крытык, эсэіст, публіцыст.

Шмат гадоў вучоны займаецца перакладамі. Іван Аляксеевіч – сапраўдны паліглот, ён валодае больш чым 10 мовамі. Яшчэ з пачатку 1980-х гадоў выдавецтвы актыўна прыцягвалі яго да працы над перакладамі мастацкай літаратуры. Яго наробак – больш за 1200 друкаваных перакладаў, у тым ліку звыш 70 кніжных выданняў. Каля 30 гадоў узначальвае бюро секцыі мастацкага перакладу і літаратурных сувязей Саюза пісьменнікаў Беларусі, займаецца перакладам з сербскай, харвацкай, славенскай, македонскай, польскай і іншых моў на беларускую і рускую, а таксама з беларускай і рускай на сербскую.

Асноўныя працы вучонага: «Беларуская савецкая літаратура за мяжой» (1988; у суаўт.), «Антологија беларускае поезіі» (1993, 2012), «Пошук спрадвечнай існасці: Беларуская літаратура XX стагоддзя ў працэсах нацыянальнага самавызначэння» (1995), «Сербская Праваслаўная Царква» (1998), «Югаславянскія казкі» (1999), «Беларуская мова і Царква» (2000), «Косовская битва працягваецца» (2000), «Антологија лирыке источних Словена» (2000), «Српска књижевност. Антологија текстова. Књ. I–V» (2002–2007), «Слово и Дух. Антологія руской духоўнай поэзіі Х–XX вв.» (2003, 2005, 2010), «Тэорыя і практыка мастацкага перакладу» (2012), «Ні на небе, ні на зямлі. Казкі славянскіх народаў» (2013), «Беларусы пра Сербію – Югаславію» (2015), «Белорусија и Србија: Трагом узајамногу познавања и деловања» (2016).

Прафесар Чарота вядзе вялікую грамадскую дзейнасць. Ён акадэмік Сербскай акадэміі навук і мастацтваў, акадэмік Міжнароднай Славянскай акадэміі навук, адукацыі, мастацтва і культуры, старшыня Экспертнага савета вышэйшай атэстацыйнай камісіі Рэспублікі Беларусь, навуковы кансультант Беларускага Экзархата па комплексу пытанняў, якія адносяцца да Сербіі, Югаславіі і славянства ўвогуле. З’яўляецца членам рэдкалегій 11 перыядычных выданняў (шасці замежных), навуковым кансультантам Беларускай Энцыклапедыі; сакратаром Біблейскай камісіі Беларускага Экзархата па выпрацоўцы беларускай багаслоўскай тэрміналогіі, членам Выдавецкага Савета Беларускага

Экзархата, кансультантам і аўтарам артыкулаў «Праваслаўнай Энцыклапедыі», выканаўчым рэдактарам часопіса «Праваслаўе».

Можна сказаць, што жыццёвае крэда Івана Аляксеевіча Чароты - ладзіць масты паразумення, шукаць тое, што збліжае, аб'ядноўвае народы і людзей, робіць іх мацнейшымі. Да найважнейшых фактараў, якія збліжаюць людзей і народы, прафесар прылічвае мову. У душы нашага героя паядналіся любоў да Беларусі і славянскага сусвету ў цэлым.

Навуковая, перакладчыцкая і грамадская дзейнасць, служэнне слову і служэнне словам на карысць духоўнасці, збліжэння людзей прынесла І. А. Чароце шэраг узнагарод. Ён з'яўляецца лаўрэатам прэміі Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» (2003, 2018); Міжнароднай прэміі імя Канстанціна Астрожскага (Польшча, 1999); прэміі Саюза пісьменнікаў Сербіі (2000); прэміі часопіса «Збыль / Reality» (Саюзная Рэспубліка Югаславія, 2000, 2006); Міжнароднай прэміі імя Ф. М. Дастаеўскага (Сербія, 2007); літаратурнай прэміі «Залаты купідон» (2007); прэміі за лепшую кнігу Беларусі ў галіне перакладу (2008); Усеправаслаўнай літаратурнай прэміі «Багародзіца Траеручыца» (сербскі Фонд імя Іванкі Мілошавіч (ЗША, 2011); Патрыяршай літаратурнай прэміі імя святых раўнаапостальных Кірылы і Мяфодзія (2012); Міжнароднай літаратурнай прэміі імя Радэ Драінца (Сербія, 2014. Дарэчы, наш суайчыннік – першы замежны грамадзянін, які адзначаны гэтай прэміяй); прэміі Фонду братоў Карыч (Сербія, 2014). Узнагароджаны: ордэнам святога Сергія Раданежскага III ступені (Руская праваслаўная царква, 2002); памятным медалём Саюза славацкіх пісьменнікаў (2003); ордэнам Святога Савы III ступені (Сербская праваслаўная царква, 2004); Залатым знакам Культурна-асветніцкай суполкі Сербіі (2008); ордэнам свяціцеля Кірыла Тураўскага II ступені (Беларуская праваслаўная царква, 2012); знакам «За вялікі ўнёсак у літаратуру» (Беларусь, 2012); сярэбраным медалём «За заслугі» (Сербія, 2013); медалём Пушкіна (Расія, 2015) і інш.

Нястомны працаўнік, аўтарытэтны і паважаны даследчык, таленавіты выкладчык, вопытны лектар і педагог прафесар Чарота на пытанне, чым, акрамя працы, ён захапляецца, адказвае: «Мае захапленні - гэта мая праца, мая праца - гэта мае захапленні... Я шчаслівы, таму што займаюся тым, што мне падабаецца». У гэтай высакароднай дзейнасці яго

падтрымліваюць і жонка-філолаг, і сыны, якія звязалі жыццё са словам, з літаратурай, і ўнук Цімафей, які таксама пайшоў шляхам славутага дзеда, ён студэнт філалагічнага факультэта БДУ.

Выхадзец з Кобрыншчыны, І. А. Чарота ніколі не забывае пра сваю малую радзіму. Наведвае магілы родных, сустракаецца з аднавяскоўцамі. Памятае пра сваіх землякоў, прымае ўдзел у духоўным жыцці роднага краю. Падараваў бібліятэкам Кобрынскага раёна шмат кніг, падтрымлівае сувязь з Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэкай, за што супрацоўнікі бібліятэкі шчыра ўдзячны знакамiтаму земляку. У бібліятэцы створана база даных «Людзі навукі нашага краю», у якой адным з персаналій з'яўляецца асоба паважанага Івана Чароты (уключае больш 150 файлаў). Да 70-годдзя з дня нараджэння Івана Аляксеевіча Чароты выдадзены біябібліяграфічны паказальнік «Вядучы славіст краіны».

Матэрыял падрыхтаваны ў 2017 г., дапоўнены ў 2022 г.
Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэкай.
Курачук Святлана Дзмітрыеўна, бібліёграф I кат.
аддзела абслугоўвання і інфармацыі

Творы І. А. Чароты

Чарота, І. Беларуская мова і царква / І. Чарота. - Мінск, 2000. - 175 с.

Чарота, І. А. Беларуская літаратура XX стагоддзя і працэсы нацыянальнага самавызначэння : аўтарэф. дыс. на атрым. навук. ступ. д-ра філал. навук / БДУ ; І. А. Чарота. - Мінск, 1998. - 50 с.

Чарота, І. А. Гісторыя сербскай літаратуры : практыкум для студэнтаў спец. «Славян. філалогія» / І. А. Чарота. - Мінск : БДУ, 2006. - 84, [2] с.

Чарота, І. А. Дыскусійныя моманты праблемы «Беларуская мова і царква» / Іван Аляксеевіч Чарота // Беларуская мова ў сакральнай сферы: гісторыя і сучаснасць : матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі (Мінск, 21 лютага 2018 г.) / Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Нацыянальная акадэмія навук Беларусі, Цэнтр даследванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры, Інстытут мовазнаўства імя Якуба Коласа. - Мінск, 2019. - С. 12-20.

Чарота, І. А. Пошук спрадвечнай існасці : беларуская літаратура XX стагоддзя ў працэсах нацыянальнага самавызначэння / І. А. Чарота, БДУ ; рэд. А. А. Лойка. - Мінск : Навука і тэхніка, 1995. - 157 с.

Чарота, І. А. Тэорыя і практыка мастацкага перакладу : дапаможнік для студэнтаў філалагічных факультэтаў / І. А. Чарота. - Мінск : БДУ, 2011. - 122, [2] с.

Чарота, І. А. Югаслаўскія літаратуры і культуры : вучэбны дапаможнік для студэнтаў філалагічных факультэтаў / І. А. Чарота, М. В. Трус. - Мінск : БДУ, 1999. - 75 с.

Насустрач Духу. Анталогія беларускай хрысціянскай паэзіі / уклад. і прадмова І. А. Чароты. - Мінск : Ураджай, 2001. - 238 с.

Слово и Дух. Антология русской духовной поэзии (X-XX вв.) / составление, подготовка текстов, вступительная статья и комментарии И. Чароты. - Минск : Свято-Елисаветинский монастырь, 2003. - 527 с.

Чарота, И. Святой Савва – сербская слава / Иван Чарота // Царкоўнае слова. – 2022. – 21 студзеня (№ 3). – С. 8-10 : фот.

Чарота, І. Иван Пятровіч Шамякін і Сербія / Югаславія / Иван Чарота // Польша. – 2021. - № 10. – С. 115-118.

Чарота, И. А. Чествуя Федора Достоевского : к 200-летию со дня рождения писателя / Иван Алексеевич Чарота // Царкоўнае слова. – 2021. – 29 кастрычніка (№ 44). – С. 10-12 : фот. ; 5 лістапада (№ 45). – С. 7-9 : фот.

Чарота, И. А. Не прятаться от истины / Иван Чарота // Беларуская думка. - 2019. — № 7. — С. 50-56 ; № 8. – С. 37-43.

Статья профессора И. А. Чароты (уроженца д. Лышники Кобринского района) о состоянии исследований жизни и деятельности Ф. Скорины.

Чарота, И. А. Колыбель сербской духовности ... / И. А. Чарота // Неман. - 2018. — № 1. — С. 141-152.

Чарота, І. Легендарная асоба славянскага свету XIII стагоддзя: Міхаіл (Мануіл) Казачынскі / І. Чарота // Польша. – 2017. - № 9. – С. 42-51.

Спасение души. Из книги святителя Николая Сербского / Духовные наставления в переводе Ивана А. Чароты // Духовный вестник. – 2016. - № 6. – С. 5.

Чарота, І. «Што ні крану – усё боль» : да 120-годдзя лаўрэата нобелеўскай прэміі Іва Андрыча / Іван Чарота // Роднае слова. – 2012. – № 9. – С. 7-9.

Чарота, І. О «закате» славянства ... Без рассвета? / Іван Чарота // Беларуская думка. – 2007. – № 6. – С. 186-191.

Чарота, І. Браціслава – гэта дзе братэрства славяць / Іван Чарота // Літаратура і мастацтва. – 2005. – 28 студзеня. – С. 5.

Чарота, І. Кровоточащая рана в сердце Европы (Что происходит в Косово и Метохин) / Іван Чарота // Нёман. – 2005. – № 1. – С. 142-145.

Чарота, І. «Напачатку было Слова ...» / Іван Чарота // Літаратура і мастацтва. – 2005. – 18 лютага. – С. 12.

Чарота, І. Славянская літаратурная общность — прошлое без будущего? / Іван Чарота // Неман. – 2004. – № 11. – С. 115-123.

Аб жыцці і творчасці вучонага

Бовтрель, І. Г. Чарота Іван Алексеевич / І. Г. Бовтрель // Республика Беларусь: энциклопедия : [в 7 т.]. – Минск, 2008. – Т. 7. – С. 494.

Трус, М. В. Чарота Іван Аляксеевіч / М. В. Трус // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. – Мінск, 2003. – Т. 17. – С. 245 : фота.

Чарота Іван Алексеевич // Регионы Беларусі : энциклопедия. – В 7 т. Т. 1. Брестская область : в 2 кн. – Минск, 2009. – Кн. 2. – С. 453.

Чарота Іван Алексеевич // Кто есть Кто в Республике Беларусь. Деловой мир СНГ. – Минск, 2006. – Вып. 3. – С. 397.

Чарота Іван Аляксеевіч // Прафесары і дактары навук Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, 1921-2001. – Мінск, 2001. – С. 298-299.

Чарота Іван // Беларускія пісьменнікі : біябібліягр. слоўнік : у 6 т. / пад рэд. А. І. Мальдзіса. – Мінск, 1995. – Т. 6. – С. 275-277.

Іван Чарота // Беларускія пісьменнікі (1917-1990) : даведнік / [склад. А. К. Гардзіцкі]. – Мінск, 1994. – С. 584.

Чарота Іван Аляксеевіч // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С. 444. – (Імі ганарацца землякі).

Іван Чарота // Літаратурная карта Берасцейшчыны. – Брэст, 2008. – С. 316-317.

Ляшук, В. Я. [Іван Чарота] / В. Я. Ляшук, Г. М. Снітко // Літаратурная Берасцейшчына / В. Я. Ляшук, Г. М. Снітко. - Мінск, 2008. - С. 15, 271, 302.

Ляшук, В. Я. [Іван Чарота] / В. Я. Ляшук, Г. М. Снітко // Літаратура Берасцейшчыны / В. Я. Ляшук, Г. М. Снітко. - Брэст, 1999. - С. 368.

Чарота І. А. // Філалагічны факультэт (Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт) : даведкавае выданне. - Мінск, 1999. - С. 27.

Чарота, И. Дорожки памяти – дорожки радости / Иван Чарота // За мостом моего детства. - Минск, 2011. - С. 24-28.

Автор – о себе и своих корнях, своей деревне Лыщики Кобринского района.

Чарота Іван Аляксеевіч // Людзі навукі нашага краю : біябібліяграфічны даведнік / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: гал. бібліёграф С. Д. Курачук ; дызайн вокладкі: інжынер П. С. Грыневіч. – 2-е выд., дапрац. і дап. – Кобрын, 2020. – С. 160-165 : фат.

70 гадоў з дня нараджэння І. А. Чароты (1952) // Зводны Каляндар дат і падзей Кобрыншчыны : краязнаўча-бібліяграфічны каляндар на 2021-2025 гг. / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. С. Дардзюк. – Кобрын, 2020. – С. 59-60.

Рысь, М. Клопаты літаратараў / Мая Рысь // Літаратура і мастацтва. – 2022. – 15 ліпеня (№ 28). – С. 2.

На пасяджэнні Прэзідыума Саюза пісьменнікаў Беларусі Іван Чарота абраны кіраўніком секцыі мастацкага перакладу.

Чарота, І. А. Дыялог пакаленняў [Іван Чарота ; гутарыў] Цімафей Чарота // Маладосць. – 2022. - № 6. – С. 80-87 : фат.

Размова доктара філалагічных навук, прафесара, ураджэнца в. Лышчыкі Кобрынскага раёна Івана Чароты са студэнтам філалагічнага факультэта БДУ, унукам Цімафеем.

Шамякіна, Т. Служэнне слову / Таццяна Шамякіна // Літаратура і мастацтва. – 2022. – 16 верасня (№ 37). – С. 6.

Чарота, І. Вежацкі храм, дарагі майму роду / Іван Чарота // Звязда. - 2021. — 16 сакавіка (№ 48). — С. 12 : фат.

Успаміны Івана Чароты, ураджэнца в. Лышчыкі Кобрынскага раёна, пра родныя мясціны.

Чарота, И. А. Спасо-Вознесенская церковь. Храм дорогой моему роду / Иван Чарота ; фото Н. Кузича // Царкоўнае слова. - 2021. -16 красавіка (№ 16). - С. 9-12 : фот. ; 23 красавіка (№ 17). - С. 11-12 : фот.

Воспоминания о родном крае, духовном воспитании уроженца Кобринщины профессора И. А. Чароты.

Чарота, И. Храм – место встречи с Богом / Иван Чарота // Духовный вестник. – 2021. - № 6 (июнь). – С. 1-2.

Размышления о своей малой родине Ивана Чароты, известного литературоведа, переводчика, уроженца д. Лыщики Кобринского района.

Шычко, С. Новая беларуская кніга – у Сербіі / Сяргей Шычко // Звезда. – 2020. - 13 мая (№ 91). – С. 5.

Прафесар Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, доктар філалагічных навук І. А. Чарота выступіў укладальнікам зборніка беларускіх народных казак.

Галоўка, С. Служэнне словам і справай / Сяргей Галоўка // Беларуская думка. – 2019. - № 4. – С. 9-15 : фат.

Артыкул прысвечаны лаўрэатам Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» за 2018 г. калектыву Біблейскай камісіі Беларускай праваслаўнай царквы па перакладзе Свяшчэннага Пісання і богаслужэнняў на беларускую мову, сярод якіх ураджэнец Кобрыншчыны доктар філалагічных навук Іван Чарота.

Кавачэвіч, В. Цеплыня сустрэч / Велька Кавачэвіч // Польшча. - 2017. - № 9. – С. 3.

Надзвычайны і Паўнамоцны пасол Рэспублікі Сербія ў Рэспубліцы Беларусь - пра значны ўклад прафесара І. Чароты ў сяброўскія адносіны паміж Сербіяй і Беларуссю.

Курачук, С. Вядучы славіст краіны / Святлана Курачук, Ксенія Пальто // Кобрынскі веснік. – 2017. – 28 кастрычніка. – С. 4.

У рамках праекта «Людзі навукі нашага краю» – артыкул пра доктара філалагічных навук, прафесара, вядучага славіста нашай краіны, вядомага беларускага літаратуразнаўца, крытыка, перакладчыка І. А. Чароту.

Шевченко, К. В. Балканский компас / Кирилл Шевченко // Беларуская думка. - 2017. — № 5. — С. 65-68.

В 2016 году в Сербии была опубликована книга И. А. Чароты, посвященная белорусско-сербским культурным и научным связям.

Сабінавіч, М. Струны п'явучыя душы беларускай : словы на прэзентацыі кнігі «Антологија беларуске поезије» 13 чэрвеня 2012 г., Бялград, Нацыянальная бібліятэка Сербіі / М. Сабінавіч // Польша. – 2013. – № 6. – С. 169-175.

Значны ўклад І. Чароты ў папулярызацыю і развіццё сербскай літаратуры.

Штэйнер, І. Прафесар з душою паэта / Іван Штэйнер // Роднае слова. – 2012. – № 9. – С. 3-6.

Да 60-годдзя Івана Чароты.

16 верасня – 60 гадоў з дня нараджэння (1952) І. А. Чароты, літаратуразнаўца, крытыка, перакладчыка / складальнікі : Г. В. Брага, Т. І. Лагош, Н. А. Шашэнька ; рэдактар К. Д. Варанько // Новыя кнігі: па старонках беларускага друку. – 2012. – № 7. – С. 7-8. – Дадатак.

Шыбкаўская, К. Паліглот Іван Чарота / Кацярына Шыбкаўская // Беларусь. – 2010. – № 1. – С. 22-23.

Літаратуровед и переводчик : ими гордится Кобрин // Кобрин-информ. – 2009. – 17 сентября. – С. 26.

Чарота, И. Дорожки памяти – дорожки радости / И. Чарота // Советская Белоруссия. – 2009. – 12 сентября. – С. 21.

И. Чарота рассказывает о детстве и своей малой родине – д. Лыщики Кобринского района.

Чарота, І. «Інтэлігенцыя не ўзяла ад візіту таго, што павінна была і магла» / Іван Чарота ; [гутарыла] Вольга Мядзведзева // Звязда. – 2009. – 14 кастрычніка. – С. 7.

І. Чарота падзяліўся сваімі думкамі пра вынікі Патрыяршага візіту ў Беларусь для інтэлектуальнай эліты грамадства.

Літаратуровед и переводчик // Кобрин-информ. – 2009. – 17 сентября. – С. 26.

И. А. Чарота – белорусский литературовед, переводчик, критик, член Союза писателей СССР, Беларуси, доктор филологических наук, профессор (уроженец д. Лыщики Кобринского района).

Чарота, И. А. Ухо «открывается», а затем рот ... / И. А. Чарота ; [беседовала] Екатерина Шибко // Рэспубліка. – 2009. – 1 снежня. – С. 4.

И. А. Чарота знает все живые славянские (их десять), а также церковнославянский, латынь, испанский и английский языки.

Чарота, І. «Я нарадзіўся славістам...» / гутарыў Сяргей Макарэвіч // ЛіМ. - 2009. - 17 ліпеня (№26). - С. 4.

Бунеева, Л. «Мы ідзём ад жыцця» / Людміла Бунеева // Вечерний Брест. - 2008. - 5 сьнежня. - С. 1.

Аб укладзе нашых землякоў С. Гардуна, І. Чароты ў праваслаўнае асветніцтва.

Чарота, І. «Гістарычны лёс славянства – феноменальны» / Іван Чарота ; [гутарыла] Таццяна Сцешыца // Беларускі час. - 2007. - 12-19 кастрычніка.

Размова з прафесарам І. Чаротам аб стане славянскай літаратуры.

Чарота, І. «Сейчас у славян есть два выбора ...» / Іван Чарота ; [беседоваў] Николай Левчук // Рэспубліка. - 2007. - 24 мая. - С. 4.

В канун Дня славянскай пісьменнасці і культуры беседа з заведуючым кафедрай славянскіх літаратур Беларускага ўніверсітэта докторам філалагічных навук прафесарам І. Чаротой.

Чарота, І. «Ацэньваць не бяруся ...» / [Іван Чарота ; гутарыў] А. Цімафееў // Літаратура і мастацтва. - 2005. - 8 красавіка. - С. 5.

Гутарка з І. Чаротам аб пісьменніках і літаратурным працэсе.

Чарота, І. «Если уж начал служить Слову ...» / [Іван Чарота ; беседовала] Елена Наумчик // Вечерний Брест. - 2005. - 7-8 студзеня. - С. 4.

Наш земляк Іван Чарота о времени и о себе.

[І. Чарота] // Кобрынскі веснік. - 2005. - 3 верасня.

Высокая ўзнагарода земляку // Кобрынскі веснік. - 2004. - 14 студзеня. - С. 1.

І. Чарота атрымаў прэмію «За духоўнае адраджэнне».

Іван Чарота // Кобрынскі веснік. - 2004. - 28 лютага. - С. 4.

Чарота, І. «Самое страшное сегодня – испытание бездумностью» / Іван Чарота ; [беседовала] Светлана Сёмкина // Белорусская нива. - 2004. - 20 студзеня. - С. 4.

Государственную премию «За духовное возрождение» получил уроженец Кобринщины И. А. Чарота.

Чэмер, М. «Змяніць тое, што змяніць магу...» / М. Чэмер // Настаўніцкая газета. - 2004. - 10 лютага. - С. 4.

І. А. Чарота атрымаў у 2003 г. прэмію «За духоўнае адраджэнне».

Падарунак роднаму гораду // Кобрынскі веснік. – 2003.
– 2 жніўня.

І. Чарота перадаў у дар шэраг кніг для бібліятэкі.

Высокая ўзнагарода // ЛіМ. – 2002. – 28 чэрвеня. – С. 3.

Патрыярх Маскоўскі і Усея Русі Алексій II ўзнагародзіў
Ордэнам Прападобнага Сергія Раданежскага III ступені
пісьменніка і філолага І. Чароту.

Кукос, Е. Во имя веры и дружбы / Е. Кукос // Кобрынскі
веснік. – 2002. – 31 жніўня. – С. 3.

16 сьнежня исполнилось 50 лет нашему земляку И. А.
Чароте, доктору философских наук, профессору.

Чарота, І. «Калі мы ўсе разам ляцім...» Пакуль што не да
зор / [Іван Чарота ; гутарыў] [карэспандэнт газеты «ЛіМ»] //
Літаратура і мастацтва. – 2002. – 30 жніўня. – С. 4, 5.

Вядомаму пісьменніку, перакладчыку, доктару навук,
прафесару Івану Чароту спаўняецца 50 гадоў.

Чарота, І. «Мои увлечения - это моя работа, а работа -
мои увлечения» / Иван Чарота; [беседовал] Владимир
Шурховецкий // Во славу Родины. – 2002. – 24 сьнежня. –
С. 4 ; 25 сьнежня. – С. 4.

Чарота, І. На якой мове лепш маліцца Богу / [Іван
Чарота ; гутарыла] Вольга Венско // Воскресение. – 2002. –
№ 11. – С. 5.

Суцук, А. Профессор Иван Чарота / А. Суцук //
Кобрынскі веснік. – 2001. – 24 кастрычніка. – С. 2.

Сэрбы шануюць Чароту // Літаратура і мастацтва. –
2000. – 3 лістапада.

І. Чарота прымаў удзел у XXXVII Бялградскай
міжнароднай сустрэчы пісьменнікаў (БМСП).

«**Служэнне** слову і служэнне словам» (Іван Аляксеевіч
Чарота) : творчая праца ў рамках раённага этапу конкурсу
«Гонар і слава маёй Бацькаўшчыны» / пошукава-даследчая
група школьнага музея «Спадчына», Астроміцкая сярэдняя
школа ; кіраўнік Т. Тунчык. – Астромічы, 2015. – 68 с.

Кобрынскі раён
Лышчыкі
Іван Аляксеевіч Чарота
Літаратуразнаўцы
Крытыкі
Перакладчыкі